

КБ ПРВО ПЕНЗИСКО ДРУШТВО АД СКОПЈЕ

Неревидирани финансиски извештаи
за период 01.01.2021 – 30.06.2021

Образец бр.1

БИЛАНС НА СОСТОЈБА на ден 30.06.2021 година

Износите се во денари

Р.бр	Група на конта или конто	Позиција	Белешки	31.12.2020	30.06.2021
1	2	3	4	5	6
		СРЕДСТВА			
1		А. Побарувања за запишана, а неуплатена основна главнина		-	-
2		Б. Долгорочни средства (3+10+18+19+27+28)		489.353.562	514.785.801
3	00	Нематеријални средства (4+5+6+7+8+9)	12	1.053.988	874.227
4		1. Основачки издатоци		-	
5		2. Гудвил (Goodwill)		-	
6		3. Патенти, лиценци и концесии		-	
7		4. Заштитни знаци и слични права		1.053.988	874.227
8		5. Аванси за нематеријални средства		-	
9		6. Останати нематеријални средства		-	
10	01	Материјални средства (11+12+13+14+15+16+17)	13	44.722.348	46.003.203
11		1. Земјишта и шуми		-	
12		2. Градежни објекти		38.222.710	37.723.072
13		3. Постројки и опрема		986.034	865.223
14		4. Алат, погонски и канцелариски материјал, мебел и транспортни средства		5.513.604	4.517.958
15		5. Аванси за материјални средства		-	-
16		6. Материјални средства во подготовка		-	2.896.950
17		7. Останати материјални средства		-	-
18	02	Вложување во недвижности		-	-
19	03	Долгорочни финансиски средства (20+21+22+23+24+25+26)	15	443.577.226	467.908.371
20		1. Вложување во поврзани субјекти (во акции или удели)		-	-
21		2. Заеми на поврзани субјекти		-	-
22		3. Финансиски средства кои се чуваат до доспевање	15	443.577.226	467.908.371
23		4. Финансиски средства кои се расположливи за продажба		-	-
24		5. Финансиски средства според објективна вредност преку добивка или загуба		-	-
25		7. Дадени кредити, депозити и кауции		-	-
26		8. Останати долгорочни вложувања		-	-
27	04	Долгорочни побарувања		-	-
28	05	Одложени даночни средства		-	-
29		В. Краткорочни средства (30+38+42+49+55+59+60+67+72+73)		221.589.392	185.889.526

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје

**Белешки кон финансиските извештаи
за периодот што завршува на 30 јуни 2021 година**

30	10	Парични средства и парични еквиваленти (31+32+33+34+35+36+37)		59.737.732	781.293
31		1. Жиро сметки		59.736.746	756.611
32		2. Благајна		554	16.970
33		3. Девизни сметки		-	-
34		4. Девизни акредитиви		-	-
35		5. Девизна благајна		432	7.712
36		6. Депозити и хартии од вредност- парични еквиваленти		-	-
37		7. Останати парични средства		-	-
38	11	Побарувања од поврзани субјекти (39+40+41)		-	-
39		1. Побарувања од поврзани субјекти по основ на продажба на производи и услуги		-	-
40		2. Побарувања по камати од поврзани субјекти		-	-
41		3. Останати побарувања од поврзани субјекти		-	-
42	12	Побарувања од купувачите (43+44+45+46+47+48)	18	1.738.320	249.097
43		1. Побарување од купувачите		-	-
44		2. Побарување за надоместок од уплатени придонеси		1.667.455	154.884
45		3. Побарување за надоместок за управување со средства		-	-
46		4. Побарување за надоместок за премин		-	-
47		5. Побарување од камати на депозити и хартии од вредност		-	-
48		6. Останати побарувања		70.865	94.213
49	13	Побарувања од државата и други институции (50+51+52+53+54)		-	2.837
50		1. Данок на додадена вредност		-	-
51		2. Побарување за повеќе платен персонален данок на доход		-	-
52		3. Побарувања за повеќе платени даноци и придонеси од плати		-	2.837
53		4. Побарување за повеќе платени даноци од добивка		-	-
54		5. Побарувања од државата и други институции врз основа на останати неспомнати давачки		-	-
55	14	Побарувања од вработените (56+57+58)		-	1.500
56		1. Побарувања од вработените за повеќе исплатени плати и надоместоци на плати и други примања		-	-
57		2. Побарувања од вработените за аконтации за службени побарувања		-	1.500
58		3. Останати побарувања од вработените		-	-
59	15	Останати побарувања		-	-
60	16	Краткорочни финансиски средства (61+62+63+64+65+66)		144.838.097	168.322.587
61		1. Вложување во поврзани субјекти (во акции или удели)		-	-
62		2. Краткорочни кредити и заеми		-	-
63		3. Хартии од вредност кои се чуваат до доспевање	15	12.608.317	15.948.794
64		4. Хартии од вредност според објективна вредност преку добивка или загуба	17	99.830.950	92.739.662
65		5. Краткорочно орочени средства	16	32.398.830	59.634.131
66		6. Останати краткорочни вложувања		-	-

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје
**Белешки кон финансиските извештаи
за периодот што завршува на 30 јуни 2021 година**

67	19	Платени трошоци за идните периоди и недостасана наплата на приходи (АВР) (68+69+70+71)	19	15.275.243	16.532.212
68		1. Однапред платени трошоци		409.365	312.017
69		2. Трошоци што се разграничуваат на повеќе години		269.608	270.520
70		3. Пресметани приходи што не можеле да бидат фактурирани		14.596.270	15.949.675
71		4. Останати платени трошоци и пресметани приходи		-	-
72	32	Залиха на резервни делови		-	-
73	35	Залиха на ситен инвентар и амбалажа		-	-
74		Г. Вкупно средства (1+2+29)		710.942.954	700.675.327
75		Д. Вонбилансна евиденција		-	-
		ГЛАВНИНА И ОБВРСКИ		-	-
76		А. Главнина и резерви (77+81+82+83+87+90)		656.471.715	689.077.635
77	90	Основна главнина - запишан капитал (78+79+80)		110.459.024	110.459.024
78		1. Основна главнина - запишан и уплатен капитал	20	110.459.024	110.459.024
79		2. Запишана а неуплатена основна главнина		-	-
80		3. Сопствени акции и удели		-	-
81	91	Премии на емитирани акции		-	-
82	93	Ревалоризациони резерви		-	-
83	94	Резерви (84+85+86)		37.203.900	43.592.127
84		1. Законски резерви		22.091.804	22.091.804
85		2. Статутарни резерви		-	-
86		3. Останати резерви		15.112.096	21.500.323
87	95	Акумулирана добивка и добивка за финансиската година (88+89)		508.808.791	535.026.484
88		1. Акумулирана добивка		369.044.604	453.220.564
89		2. Добивка за финансиската година		139.764.187	81.805.920
90	96	Пренесена загуба и загуба за финансиската година (91+92)		-	-
91		1. Пренесена загуба		-	-
92		2. Загуба на финансиската година		-	-
93		Б. Долгорочни обврски (94+97)		832.445	832.445
94	27	Долгорочни резервирања (95+96)		832.445	832.445
95		1. Резервирања на пензии , отпремнини и сл обврски кон вработените	21	832.445	832.445
96		2. Останати долгорочни резервирања за ризици		-	-
97	28	Долгорочни обврски (98+99+100+101+102+103)		-	-
98		1. Долгорочни обврски спрема пензиските фондови		-	-
99		2. Долгорочни обврски спрема поврзани субјекти		-	-
100		3. Долгорочни обврски врз основа на заеми , кредити и кауции		-	-
101		4. Долгорочни обврски спрема добавувачите		-	-
102		5. Долгорочни обврски врз основа на хартии од вредност		-	-
103		6. Одложени даночни обврски		-	-
104		В. Краткорочни обврски (105+108+114+120+123+124+128)		53.638.794	10.765.247

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје

Белешки кон финансиските извештаи за периодот што завршува на 30 јуни 2021 година

105	21	Краткорочни обврски спрема поврзани субјекти (106+107)	24	874	31.674
106		1. Краткорочни обврски спрема поврзани субјекти во земјата		874	31.674
107		2. Краткорочни обврски спрема поврзани субјекти во странство		-	-
108	22	Обврски кон добавувачите (109+110+111+112+113)		42.167.809	9.136.270
109		1. Обврски кон добавувачите во земјата		2.540.937	3.746.306
110		2. Обврски кон добавувачите во странство		137.763	137.765
111		3. Обврски кон МАПАС		38.995.254	3.393.438
112		4. Обврски кон фондот на ФПИОСМ		493.855	399.202
113		5. Обврски кон чуварот на имот		-	1.459.559
114	23	Краткорочни обврски за даноци и други давачки (115 + 116+117+118+119)		3.442.318	1.409.749
115		1. Обврски за данок на додадена вредност		24.921	24.921
116		2. Обврски за персонален данок на доход		-	43.244
117		3. Обврски за даноци и придонеси од плати		-	-
118		4. Обврски за даноци од добивката		3.417.397	1.341.584
119		5. Обврски кон државата и други институции врз основа на останати неспомнати давачки		-	-
120	24	Обврски спрема вработените (121 +122)		-	4.784
121		1. Обврски за плата и надоместоци на плата		-	-
122		2. Останати обврски спрема вработените		-	4.784
123	25	Останати краткорочни обврски и краткорочни резервирања	24	-	-
124	26	Краткорочни финансиски обврски (125+126+127)		-	-
125		1. Краткорочни обврски врз основа на заеми и кредити од поврзани друштва		-	-
126		2. Краткорочни обврски врз основа на заеми и кредити во земјата и од странство		-	-
127		3. Обврски врз основа на останати краткорочни финансиски средства		-	-
128	29	Одложено плаќање на трошоци и приходи на идните периоди (129+130)	22	8.027.793	182.770
129		1. Пресметано а одложено плаќање на трошоците	22	8.027.793	182.770
130		2. Останато одложено плаќање на трошоците и приходите			
131		Г. Вкупно обврски (93+104)		54.471.239	11.597.692
132		Д. Вкупно главнина и обврски (76+131)		710.942.954	700.675.327
133		Ѓ. Вонбилансна евиденција		-	-

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи.

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје

**Белешки кон финансиските извештаи
за периодот што завршува на 30 јуни 2021 година**

Образец бр.2

**БИЛАНС НА УСПЕХ
за период од 01.01.2021 до 30.06.2021 година**

Износите се во денари

р.бр	Група на конта или конто	Позиција	Белешки	01.01.2020-30.06.2020	01.01.2021-30.06.2021
1	2	3	4	5	6
01	73	Приходи од управување со фондот (2+3+4)	4	123.974.577	140.022.196
02		Приходи од надоместок од придонеси		47.292.032	47.871.552
03		Приходи од надоместок од управување		76.680.685	92.149.719
04		Приходи од надоместок за премин		1.860	925
05	70	Расходи од управување со фондот (6+7+8+9+10+11+12)	4	30.871.374	33.893.802
06		1. Расходи за МАПАС		18.693.070	18.895.673
07		2. Расходи за чуварот на имот		7.497.533	8.485.012
08		3. Расходи за фондот на ФПИОСМ		2.274.595	2.282.256
09		4. Трошоци за трансакции		-	-
10		5. Трошоци за маркетинг		1.125.481	2.130.561
11		6. Трошоци за агенти		682.189	1.294.794
12		7. Останати трошоци за управување со фондот		598.506	805.506
13		Добивка или загуба од управувањето со фондот (1-5)	4	93.103.203	106.128.394
14	76	Останати приходи на друштвото	5	45.325	240.643
15	40-46	Расходи од управување со друштвата (16+17+18+19+20+21)		28.707.753	26.253.015
16		1. Трошоци за суровини и други материјали	6	400.088	394.608
17		2. Трошоци за услуги	7	3.080.607	3.044.484
18		3. Плати, надоместоци на плата и останати трошоци за вработените	8	19.509.155	18.411.965
19		4. Амортизација и вредносно усогласување		2.123.545	1.978.599
20		5. Резервирања за трошоци и ризици		-	-
21		6. Останати трошоци од работењето	9	3.594.358	2.423.359
22	77	Финансиски приходи (23+24+25+26+27+28+29+30)	10	13.798.726	15.206.579
23		1. Приходи од вложувања во поврзани субјекти		-	-
24		2. Приходи од вложувања во неповрзани субјекти		-	-
25		3. Приходи врз основа на камати, од работење со поврзани субјекти		-	-
26		4. Приходи од курсни разлики од работење со поврзани друштва	10	-	-
27		5. Приходи врз основа на камати од работење со неповрзани субјекти	10	8.680.437	9.419.733
28		6. Приходи врз основа на курсни разлики од работењето со неповрзани субјекти	10	3.100.538	3.938.254
29		7. Нереализирани добивки (приходи) од финансиски средства	10	1.883.987	1.759.218
30		8. Останати финансиски приходи	10	133.764	89.374
31	47	Финансиски расходи (32+33+34+35+36+37+38+39+40)	10	3.022.652	5.732.059
32		1. Камати од работењето со поврзани субјекти	10	88	418

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје**Белешки кон финансиските извештаи****за периодот што завршува на 30 јуни 2021 година**

33		2. Курсни разлики во работењето со поврзани субјекти	10	23.162	11.871
34		3. Останати финансиски расходи од работењето со поврзани субјекти		-	-
35		4. Камати од работењето со неповрзани субјекти	10	443	577
36		5. Затезнати камати		-	-
37		6. Курсни разлики од работењето со неповрзани субјекти	10	1.760.369	3.920.656
38		7. Нереализирани загуби (расходи) од финансиски средства	10	1.238.590	1.798.537
39		8. Вредносно усогласување на долгорочни финансиски средства и хартии од вредност расположливи за продажба		-	-
40		9. Останати финансиски расходи		-	-
41		Вкупни приходи (1+14+22)		137.818.628	155.469.418
42		Вкупни расходи (5+15+31)		62.601.779	65.878.876
43		Добивка (загуба) пред одданоочување (41-42)		75.216.849	89.590.542
44		Данок на добивка	11	6.776.737	7.784.622
45		Добивка (загуба) по одданоочување (43-44)		68.440.112	81.805.920
46		Малцинско учество		-	-
47		Нето добивка (загуба) за пресметковниот период (45-46)		68.440.112	81.805.920

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи.

Г-ѓа Весна Стојановска
Генерален директор

Г-дин Предраг Милошевски
Втор генерален директор

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје**Белешки кон финансиските извештаи
за периодот што завршува на 30 јуни 2021 година****Образец бр.3****ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ
за периодот од 01.01.2021-30.06.2021 година**

	Позиција	Износ во денари
1	ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТ	140.518.441
2	ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТ	108.854.072
3	НЕТО ПАРИЧЕН ТЕК ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ 1-2	31.664.370
4	ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ИНВЕСТИЦИСКИ АКТИВНОСТ	12.669.896
5	ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ИНВЕСТИЦИСКИ АКТИВНОСТ	54.090.705
6	НЕТО ПАРИЧЕН ТЕК ОД ИНВЕСТИРАЧКИ АКТИВНОСТИ 4-5	(41.420.809)
7	ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТ	-
8	ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТ	49.200.000
9	НЕТО ПАРИЧЕН ТЕК ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ 7-8	(49.200.000)
10	НЕТО ЗГОЛЕМ.ИЛИ НАМАЛ.НА ПАРИ И ПАРИЧ.ЕКВИВАЛЕНТИ 3+6+9	(58.956.439)
11	ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛ.НА ПОЧЕТОКОТ НА ПЕРИОДОТ	59.737.732
12	ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛ.НА КРАЈОТ НА ПЕРИОДОТ 10+11	781.293

Образец бр.4**ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИТЕ ВО ГЛАВНИНАТА
за периодот од 01.01.2021 – 30.06.2021 година**

	Основна главнина	Акумулирана добивка	Добивка за периодот	Законски резерви	Останати резерви	Вкупно
На 31.12.2020 година	110.459.024	369.044.604	139.764.187	22.091.804	15.112.096	656.471.715
Пренос во законски резерви	-	-	-	-	-	-
Пренос во акумулирана добивка	-	78.264.187	(78.264.187)	-	-	-
Пренос во останати резерви-издвоена добивка за реинвестирање	-	-	(12.300.000)	-	12.300.000	-
Пренос на неискористен дел од издвоена добивка за реинвестирање во акумулирана добивка	-	5.911.773	-	-	(5.911.773)	-
Распределена и исплатена дивиденда	-	-	(49.200.000)	-	-	(49.200.000)
Добивка за периодот	-	-	81.805.920	-	-	81.805.920
На 30.06.2021 година	110.459.024	453.220.564	81.805.920	22.091.804	21.500.323	689.077.635

Белешките кон финансиските извештаи претставуваат интегрален дел на овие финансиски извештаи.

1 Општи информации

КБ Прво пензиско друштво АД, Скопје (“Друштвото”) е акционерско друштво основано врз основа на одлуката на Основен Суд Скопје бр. 3147/2005 на 19 мај 2005 година. Друштвото е регистрирано со седиште на ул. Митрополит Теодосиј Гологанов бр. 6, Скопје, Република С. Македонија.

Двата регистрирани акционери на Друштвото се: Прва Груп плц, Љубљана, Република Словенија со 51% и Комерцијална банка АД, Скопје, Република С. Македонија со 49% учество во вкупниот акционерски капитал.

Основна дејност на Друштвото е управување со задолжителен и доброволен пензиски фонд во согласност со одредбите на Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување и Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување и другите применливи прописи и регулативи во земјата.

Дозволата за основање на Пензиско друштво за управување со пензиски фондови е добиена од Агенцијата за супервизија на капиталното финансирано пензиско осигурување (МАПАС) на 4 април 2005 година. Од тогаш па до 9 јуни 2005 година, кога е добиено Одобрение за управување со задолжителни пензиски фондови бр. 02-01, Друштвото ги исполни сите задолжителни обврски и услови одредени со Законот и соодветните законски акти. На 2 декември 2009 година, Друштвото доби дозвола за управување со доброволни пензиски фондови бр. 02-02.

На 30 јуни 2021 година, Друштвото има 29 вработени (31 декември 2020 година: 29 вработени).

2 Сметководствени политики

Во продолжение се прикажани основните сметководствени политики користени при подготовката на овие финансиски извештаи. Овие политики се конзистентно применети на сите периоди прикажани во овие финансиски извештаи, освен доколку не е поинаку наведено.

2.1 Основа за подготовка

Овие финансиски извештаи се подготвени во согласност со Законот за трговски друштва, Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи на пензиското друштво донесен од Агенцијата за супервизија на капитално финансирано осигурување (МАПАС) и Правилникот за водење сметководство и важечката сметководствена регулатива во Република С. Македонија.

Финансиските извештаи на Друштвото беа изготвени врз основа на историска набавна вредност освен финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби и финансиски средства расположливи за продажба кои се вреднуваат според објективна вредност. Финансиските извештаи на Друштвото се презентирани во македонски денари (МКД), која е функционална валута на Друштвото, освен доколку не е поинаку наведено.

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.1 Основа за подготовка (продолжение)

Изготвувањето на финансиските извештаи изискува од раководството да прави расудувања, проценки и претпоставки кои влијаат на примената на политиките и прикажаните износи на средствата, обврските, приходите и расходите. Реалните состојби може да се разликуваат од овие проценки.

Проценките и основните претпоставки постојано се прегледуваат. Измените на сметководствените проценки се признаваат во периодот во кој е извршена измена на проценката и во идните периоди доколку измената влијае и на идниот период.

2.2 Трансакции во странска валута

Трансакциите деноминирани во странски валути се искажани во денари со примена на средните курсеви на Народна Банка на Република С. Македонија кои важат на денот на нивното настанување.

Средствата и обврските кои гласат во странски валути се искажани во денари со примена на средните курсеви кои важат на денот на составувањето на Билансот на состојба, додека пак сите позитивни и негативни курсни разлики кои произлегуваат од претворањето на износите од странска валута, се вклучени во добивките или загубите во периодот кога тие настануваат. Средните девизни курсеви кои беа применети за прикажување на позициите на Билансот на состојба деноминирани во странска валута, се следните:

	30 јуни 2021	31 декември 2020
1 ЕУР	61,6950	61,6940
1 УСД	51,8969	50,2353

2.3 Нетирање

Финансиските средства и обврски се нетираат и нето износот е презентираан во Билансот на состојба само доколку нетирањето на признаените износи е законски дозволено и доколку постои намера за исполнување на нето основа, како и во случај на истовремена реализација на средството и исполнување на обврската.

Приходите и расходите се презентираат на нето основа само доколку тоа е дозволено со сметководствените стандарди, или за добивки и загуби кои што произлегуваат од групи на слични трансакции.

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.4 Признавање на приходи

Приходите се признаваат кога идните економски користи во форма на приливи или зголемување на средствата во Друштвото се веројатни и мерливи.

Друштвото ги признава приходите по основ на следните видови на надомести:

- Надоместок од уплатените придонеси во КБ Прв отворен задолжителен пензиски фонд пред придонесите да бидат претворени во сметководствени единици во висина од 2,00%, (во 2020 година 2,00%).
- Месечен надоместок во висина од 0,030% од вредноста на вкупно управуваните нето средства на КБ Прв отворен задолжителен пензиски фонд Скопје (во понатамошниот текст “Надомести за управување со средства на задолжителниот фонд”), (за 2020 година 0,030%).
- Надоместок во случај на пренос на средствата во друг задолжителен пензиски фонд, под услов членот кој преминува да бил член во постојниот Фонд пократко од 720 дена пред да премине во друг пензиски фонд.
- Надоместок од уплатените придонеси максимум 2,9%, од уплатените придонеси во КБ Прв отворен доброволен пензиски фонд Скопје, пред придонесите да бидат претворени во сметководствени единици (во 2020 година: максимум 2,9%)
- Месечен надоместок во износ од 0,075% (2020 година: максимум 0,075%) од вредноста на вкупно управуваните нето средства на КБ Прв отворен доброволен пензиски фонд, Скопје (во понатамошниот текст “Надомести за управување со средства на доброволниот фонд”).
- Надоместок во случај на пренос на средствата во друг доброволен пензиски фонд, под услов членот кој преминува да бил член во постојниот Фонд пократко од 360 дена пред да премине во друг пензиски фонд

2.5 Трошоци за управување со фондовите

Трошоците за управување со фондовите се признават во периодот во кој настануваат.

Трошоци за МАПАС

Друштвото е обврзано да исплаќа одредена сума на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување (“МАПАС”) во износ од 0,8% (2020: 0,8%) од вкупно уплатените придонеси во месецот во КБ Прв отворен задолжителен пензиски фонд, Скопје (во понатамошниот текст “Задолжителниот фонд”) и во КБ Прв отворен доброволен пензиски фонд (во понатамошниот текст “Доброволниот фонд”) кои се управувани од страна на Друштвото.

Трошоци за банка чувар на имот

Друштвото е должно да избере единствен чувар на имот, на кого ја доверува одговорноста за чување на средствата на фондовите со кои управува. Функцијата чувар на имот на средствата на пензиските фондови ја врши Шпаркасе Банка Македонија АД Скопје.

Надоместокот на Задолжителниот фонд кој го наплаќа Шпаркасе банка Македонија АД Скопје од 03.10.2020г. изнесува 0,034% годишно (од 03.10.2019 година изнесуваше 0,036%,) од вкупните нето средства на фондот.

Надоместокот за Доброволниот фонд кој го наплаќа Шпаркасе банка изнесува 0,06% (2020: 0,06%) годишно од вкупните нето средства на фондот.

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.5 Трошоци за управување со фондовите (продолжение)

Трошоци за ФПИОСМ

Друштвото признава трошоци за надоместок што го наплатува Фондот за пензиско и инвалидско осигурување на Република С. Македонија (во понатамошниот текст “ФПИОСМ”) во износ од 0,1% (2020: 0,1%) од вкупно уплатените придонеси во месецот во Задолжителниот фонд со кој управува Друштвото.

Трошоци за трансакции

Трошоците за трансакции се трошоци кои согласно Законот за задолжително капитално финансирано пензиско осигурување и Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување, во име на задолжителниот односно доброволниот пензиски фонд, а за сметка на пензиското друштво ги плаќа пензиското друштво. Трошоците за трансакции се однесуваат на трошоците за суб чуварот на средствата на задолжителниот и доброволниот фонд – депозитарна институција која има дозвола издадена од надлежен орган во земја надвор од Република С. Македонија и е овластена за таква дејност согласно законите на државата каде се чуваат средствата на задолжителниот и доброволниот пензиски фонд. Со промена на банката чувар од 03.10.2018 година, банката чувар на имот ги превземе трошоците поврзани со ангажирање на суб чувар, освен активностите што ги врши суб чуварот поврзани со процедурата за ослободување од данок и поврат на данок, како и други стварни трошоци за услуги кои ги извршува суб – чуварот како резултат на барања иницирани од страна на Друштвото.

Трошоци за маркетинг

Друштвото признава трошоци за маркетинг услуги во периодот кога истите настануваат. Маркетинг услугите на Друштвото вклучуваат креирање и емитување на реклами на телевизија, радио, печатени медиуми и интернет, различни видови на промоции, дизајнирање и дистрибуција на маркетинг материјали, рекламирање на карактеристиките на системот на задолжително и доброволно пензиско осигурување, објава на финансиски извештаи и објава на информативни проспекти. Во трошоци за маркетинг се вклучуваат и трошоците поврзани со годишните известувања (пошта и печатење) кои се доставуваат до членовите за состојбата на нивните индивидуални сметки.

Трошоци за агенти

Друштвото признава трошоци за склучени договори со нови членови на фондовите. Во трошоците за агенти се вклучени и трошоци кои се однесуваат на полагање испити и лиценцирање на агентите, лица ангажирани по договор на дело со цел придобивање на нови членови во фондовите. Согласно Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи на пензиското друштво, Друштвото ги признава и прикажува расходите за агенти во целост во периодот во кој се настанати, без разграничување за идни периоди.

Останати трошоци за управување со фондовите

Друштвото признава трошоци за спроведување на постапка за давање согласности од страна на Агенцијата, пристап до информацискиот систем на Агенцијата и други трошоци поврзани со управување на фондовите.

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.6 Финансиски средства

Класификација на финансиските средства

Друштвото ги класифицира финансиските средства во следниве категории:

- финансиски средства кои се чуваат за тргување
- финансиски средства расположливи за продажба
- финансиски средства кои се чуваат до доспевање
- кредити и побарувања

Раководството на Друштвото ја одредува класификацијата на финансиските средства при нивното почетно признавање.

Финансиски средства кои се чуваат за тргување

Едно финансиско средство се класифицира како средство наменето за тргување доколку се стекнува со цел генерирање на добивка од краткорочни флукуации во цената или доколку е вклучено во портфолиото за кое постои доказ за остварлива краткорочна профитабилност.

Финансиски средства расположливи за продажба

Финансиски средства расположливи за продажба се оние наменети за чување на неодреден временски период, кои може да се продадат доколку се појави потреба за ликвидност или промени во каматните стапки, девизните курсеви или цените на акциите.

Финансиски средства кои се чуваат до доспевање

Финансиските средства кои се чуваат до доспевање се недеривативни финансиски средства со фиксни или утврдливи плаќања, фиксни датуми на доспевање за наплата и за кои Раководството на Друштвото има позитивна намера и способност да ги чува до нивното доспевање. Доколку Друштвото продаде значаен износ на финансиските средства кои се чуваат до доспевање пред нивното доспевање, целата категорија на овие средства се рекласифицира во финансиски средства расположливи за продажба. Од датум на настанување на ваков случај па во наредните 2 (две) години ниу едно финансиско средство не треба да се класифицира во категоријата до достасување.

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се недеривативни финансиски средства со фиксни или одредени плаќања кои не котираат на активен пазар. Тие се јавуваат кога Друштвото одобрува пари или услуги директно на коминтенти без намера за размена на побарувањето.

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.6 Финансиски средства (продолжение)

Почетно признавање на финансиските средства

Финансиските средства се признаваат на датумот на тргување, датум кога Друштвото се обврзува да го купи или продаде средството.

Сите финансиски средства освен финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби (финансиски средства кои се чуваат во тргување) почетно се признаваат според објективната вредност зголемена за трошоците на трансакции.

Финансиските средства по објективна вредност преку добивки и загуби (финансиски средства кои се чуваат во тргување) почетно се признаваат според нивната објективна вредност, при што трошоците на трансакциите се вклучуваат во добивки или загуби во периодот во кој настануваат.

Кога се купува финансиско средство кое има котирана цена на активен пазар (берза) или кога објективната вредност може дополнително да се утврди, финансиското средство се признава според неговата објективна вредност, без трансакциски трошоци.

Во случаи кога нема активен пазар или кога не може да се утврди неговата објективна вредност, во такви случаи финансиското средство при почетно признавање се признава по набавна вредност плус трансакциски трошоци поврзани со набавка, како што се брокерските провизии и сл.

Депозитите почетно се евидентираат по објективна вредност.

Последователно мерење на финансиските средства

1. Финансиски средства по објективна вредност преку добивки и загуби (финансиски средства за тргување)

Објективната вредност на котираните вложувања на активни берзи се базираат на тековните цени на котација. Доколку пазарот за некое финансиско средство не е активен (и за некотирани хартии од вредност), Друштвото утврдува објективна вредност по пат на употреба на техники на проценка.

Ако со инструментот (обврзници за денационализација) не се тргувало подолго од 30 дена се употребува метод на линеарна амортизација, при што почетната вредност е последно утврдената цена на таа хартија од вредност. Ако со инструментот (освен обврзници за денационализација) не се тргувало подолго од 30 дена, објективната вредност се утврдува по пат на употреба на техника на проценка базирана на пазарни претпоставки.

Добивките и загубите кои произлегуваат од промената на објективната вредност на финансиските средства во тргување се вклучуваат во добивките или загубите во периодот во кој настануваат. Каматата остварена за време на располагањето со овие средства, се евидентира како приход од камата во периодот во кој настанува.

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.6 Финансиски средства (продолжение)

2. Финансиски средства расположливи за продажба

Финансиските средства расположливи за продажба се прикажуваат според нивната објективна вредност т.е. сведување на сметководствената вредност на пазарна вредност, според просечна пазарна цена објавена на активен пазар. Државните обврзници за кои не постои активен пазар, се вреднуваат по објективна вредност утврдена со техники на вреднување базирани на пазарни претпоставки.

Нереализираните добивки и загуби кои произлегуваат од промената на објективната вредност на финансиските средства расположливи за продажба се признаваат во ревалоризациони резерви во извештајот за останата сеопфатна добивка се додека средството не се рекласификува или отпише. Приходите врз основа на камата како и позитивните/негативните курсни разлики на финансиските средства што се расположливи за продажба, се признаваат во Билансот на успех за тековниот период. Дисконотот т.е. премијата како дел од амортизационата вредност се признава како приход односно расход во Билансот на успех. Во моментот на депривирање на должничките финансиски средства расположливи за продажба кумулативните добивки/загуби што се претходно признаени во ревалоризационите резерви се депривираат од капиталот и нето-добивките или загубите се признаваат во Билансот на успех.

3. Финансиски средства кои се чуваат во доспевање

Финансиските средства кои се чуваат во доспевање се мерат според амортизирана набавна вредност, со примена на метод на ефективна каматна стапка. Ефективната каматна стапка е стапка која точно (реално) ги дисконтира очекуваните идни парични плаќања или примања во текот на периодот до доспевање. Приходите и расходите (дисконт или премија) од финансиски средства во доспевање се признаваат во Билансот на успех.

4. Депозити

Депозитите последователно се мерат според амортизирана набавна вредност со примена на метод на ефективна каматна стапка.

Депривирање

Финансиските средства престануваат да се признаваат по истекот на правата за примање на паричните текови од финансиските средства или по нивното пренесување, а Друштвото ги пренело значително сите ризици и користи од сопственоста. При продажба на хартии од вредност се утврдува разлика меѓу продажната и сметководствената вредност на хартиите од вредност. Добивката или загубата која произлегува од продажбата се искажува во Билансот на успех.

Финансиските обврски престануваат да се признаваат кога истите се подмирени, поништени или престануваат да важат.

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.6 Финансиски средства (продолжение)

Обезвреднување на финансиските средства

Средства евидентирани по амортизирана набавна вредност

На секој датум на известување, Друштвото проценува дали постои објективен доказ за обезвреднување на финансиското средство. Финансиското средство или група на финансиски средства се обезвреднети само доколку постои објективен доказ за обезвреднување како резултат на еден или повеќе настани што се појавиле по првичното признавање на средствата (“случај на загуба”) и дека тој случај (или случаи) на загуба влијае на предвидениот иден готовински тек на финансиското средство или група финансиски средства кои можат веродостојно да се проценат. При обезвреднување се разгледува секое финансиско средство поединечно.

Износот на загубата претставува разлика помеѓу сметководствената вредност на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови (исклучувајќи ги идните загуби по основа на средството) дисконтирани со примена на оригиналната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Побарувањата со краткорочно доспевање не се дисконтираат. Евидентирираниот износ на средството се намалува преку употребата на сметка за резервирање, поради обезвреднување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради обезвреднување во тековните добивки и загуби.

Доколку причините за обезвреднување исчезнат, претходно признаениот износ на загуба поради обезвреднување Друштвото го ослободува / анулира преку коригирање на сметката за загуба поради обезвреднување и го вклучува во Билансот на успех. Ослободувањето на загубата поради обезвреднување не може да резултира во сметководствена вредност која го надминува износот на амортизираната набавна вредност на средството, доколку не било признаено обезвреднување.

Средства евидентирани по објективна вредност

На секој датум на известување, Друштвото проценува дали постои објективен доказ за обезвреднување на финансиското средство класификувано како расположливо за продажба. Значителното или пролонгирано опаѓање на објективната вредност на финансиското средство под неговата набавна вредност претставува објективен доказ при утврдувањето на можноста од обезвреднување. Доколку постои таков доказ за финансиските средства расположливи за продажба, кумулативната загуба – измерена како разлика меѓу набавната вредност и тековната објективна вредност се признава во тековните добивки или загуби. Доколку, во последователен период, објективната вредност на должнички инструмент класифициран како расположлив за продажба се зголеми, а зголемувањето може објективно да се поврзе со настан кој се јавува по признавањето на загубата поради обезвреднување во тековните добивки или загуби, загубата поради обезвреднување се анулира преку добивки или загуби. Останатиот износ, до новата објективна вредност, Друштвото го третира како зголемување на објективната вредност на средството и се признава во останата сеопфатна добивка. Нефинансиските средства на Друштвото се разгледуваат на секој датум на изготвување на Билансот на состојба со цел да се определи дали постојат објективни докази за обезвреднување. Ако постои ваква индикација, тогаш се проценува надоместливиот износ на средството.

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.7 Обезвреднување на нефинансиските средства

Загуба поради обезвреднување се признава доколку сметководствената вредност на дадено средство или единица која генерира пари, а на која и припаѓа средството, го надминува неговиот надоместлив износ. За средството што не создава во голема мера независни парични приливи, надоместливиот износ се утврдува за единицата која генерира пари, а на која и припаѓа средството.

Единицата која генерира пари е најмалата група на средства која може да се идентификува која што генерира парични приливи од континуирана употреба коишто во голем степен се независни од парични приливи од други средства или групи на средства. Загубите поради обезвреднување се признаваат во Билансот на успех.

Надоместливиот износ на дадено средство или за единицата која генерира пари претставува повисокиот износ од проценетата вредност на средството намалена за трошоците за продажба и неговата употребна вредност. При проценката на употребната вредност, проценетите идни парични текови се дисконтираат до нивната сегашна вредност со употреба на дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и ризиците специфични за средството.

Загубата поради обезвреднување на дадено средство се анулира доколку постои индикација дека загуба поради обезвреднување признаена за средството можеби веќе не постои и има промени во проценките користени за утврдување на надоместливиот износ.

Зголемената сметководствена вредност на дадено средство, како резултат на анулирање на загуба поради оштетување, не треба да ја надмине сметководствената вредност која би била определена (нето од амортизацијата) кога не би била признаена загуба поради обезвреднување на средството во претходните години.

2.8 Нематеријални средства

Компјутерски софтвер

Трошоците поврзани со одржувањето на компјутерски софтверски програми се признаваат како трошоци во моментот на нивното настанување. Трошоците директно поврзани со препознатливи и уникатни софтверски производи контролирани од страна на Друштвото кои најверојатно ќе создадат економски користи во иднина, се признаваат како нематеријални средства. Трошоците за развој на компјутерски софтвер кои се признаваат како средства се амортизирани користејќи праволиниска метода, со примена на амортизациона стапка од 20% годишно.

Останати нематеријални средства

Трошоците за стекнување права и лиценци се капитализирани и амортизирани користејќи праволиниска метода, со примена на амортизациона стапка од 10%-20% годишно.

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.9 Недвижности, постројки и опрема

Недвижностите, постројките и опремата се евидентирани по нивната набавна вредност, намалени за акумулираната амортизација и акумулирана загуба поради обезвреднување.

Амортизацијата се пресметува праволиниски, со цел алокација на набавната вредност на недвижностите, постројките и опремата во текот на нивниот век на употреба. Подолу се дадени годишните стапки на амортизација применети врз значајните ставки на недвижностите, постројките и опремата:

Градежни објекти	2,5%
Компјутери	25,0%
Моторни возила	25,0%
Мебел и канцелариска опрема	10,0% - 25,0%

Последователните набавки се вклучени во сметководствената вредност на средството или се признаваат како посебно средство, соодветно, само кога постои веројатност од прилив на идни економски користи за Друштвото поврзани со ставката и кога набавната вредност на ставката може разумно да се измери. Сите други редовни одржувања и поправки се евидентираат како расходи во добивките или загубите во текот на финансискиот период во кој се јавуваат. Добивките и загубите поврзани со отуѓувањата се утврдуваат по пат на споредба на приливите со нето сметководствената вредност. Истите се вклучуваат во добивки или загуби во периодот кога настануваат.

2.10 Обврски кон агенти

Друштвото ги признава обврските кон агентите - лица ангажирани по договор на дело, кога договорите со потенцијалните членови на фондовите се потпишани и потврдени од Агенцијата за супервизија за капитално финансирано пензиско осигурување

2.11 Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти се состојат од депозити по видување во банки и пари во благајна, жиро сметки во денари и странска валута и депозити со оригинален рок на доспевање до три месеци.

2.12 Резервации

Резервирање се признава и пресметува кога Друштвото има сегашна законска или договорена обврска како резултат на минати настани и постои веројатност дека ќе биде потребен одлив на средства за подмирување на обврската, а воедно може да биде направена веродостојна проценка на износот на обврската. Резервациите се проверуваат на секој датум на известување и се корегираат со цел да се рефлектира најдобрата тековна проценка. Кога ефектот на времената вредност на парите е материјален, износот на резервирањето претставува сегашна вредност на трошоците кои се очекува да настанат за подмирување на обврската.

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.13 Користи за вработените

(а) Планови за дефинирани придонеси

Друштвото придонесува за пензискиот фонд на своите вработени со уплата на придонеси во согласност со националното законодавство. Придонесите, кои се пресметуваат врз основа на платите, се уплатуваат до националните организации задолжени за исплата на пензии. Друштвото нема дополнителна обврска по основ на плановите за дефинирани придонеси.

Обврските за придонеси согласно дефинираните планови за придонеси се признаваат во добивката или загубата како трошоци за придонеси на вработени во периодот во кој настануваат.

(б) Планови за дефинирани користи

Согласно националното законодавство, во моментот на заминување во пензија Друштвото плаќа отпремнини при пензионирање на своите вработени во согласност со одредбите на Општиот колективен договор за приватен сектор од областа на стопанството.

Калкулацијата за износот на отпремнина за пензионирање се базира со критериумите утврдени во Општиот колективен договор за Стопанство. Друштвото нема дополнителна обврска по основ на плановите за дефинирани користи.

План за дефинирани користи претставува план за користи по завршување на вработувањето и истиот е различен од дефинираните планови за придонеси. Нето обврската на Друштвото во однос на дефинирани планови за користи се пресметува со проценување на износот на идни користи кои вработените ги стекнале како надомест за нивната служба во тековниот и минатиот период, тие користи се дисконтирани за да се утврди нивната сегашна вредност. Пресметката се извршува од страна на квалификуван актуар.

Премерувањата кои произлегуваат од дефинираните планови за користи вклучуваат актуарски добивки и загуби. Друштвото веднаш ги признава во останата сеопфатна добивка и сите други трошоци поврзани со дефинираните планови за користи во трошоци за користи за вработените во добивка или загуба.

Кога користите од планот се менуваат, делот од променетите користи поврзани со минатата служба на вработениот, се признава веднаш во Билансот на успех кога се случува измена на планот.

Друштвото признава добивка или загуба како резултат на исплата на дефиниран план за користи во моментот на реализација. Добивката или загубата како резултат на исплатата на дефинираниот план за користи претставува разлика помеѓу сегашната вредност на обврската за дефинираниот план за користи исплатена согласно определениот датум на исплата и износот на исплатата вклучувајќи ги сите плаќања во врска со конкретната исплата направени директно од страна на Друштвото.

(в) Останати долгорочни користи за вработените

Во согласност со македонската законска регулатива Друштвото исплаќа јубилејни награди во согласност со критериумите утврдени во Општиот колективен договор за Стопанството. Друштвото искажува обврска за долгорочни користи на вработените врз основа на актуарска пресметка за јубилејни награди и долгорочни користи за вработените.

Овие користи на вработените се дисконтираат за да се утврди нивната сегашна вредност.

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.13 Користи за вработените (продолжение)

(г) Краткорочни користи за вработените

Краткорочните користи за вработените се мерат на недисконтирана основа и се признаваат како расход кога соодветната услуга ќе се добие.

Друштвото признава резервирање за износот којшто се очекува да биде исплатен како бонус доколку Друштвото има сегашна правна или изведена обврска да врши такви исплати како резултат на услуги дадени во минатиот период и доколку обврската може да се процени веродостојно.

2.14 Даноци

Данокот на добивка се состои од тековен и одложен данок. Данокот на добивка се признава во добивката или загубата, освен кога се однесува за ставки коишто се однесени директно во капиталот и соодветниот данок од добивка се признава во капиталот. Основа за пресметување на данокот на добивка е разликата меѓу вкупните приходи и расходи, зголемена за непризнаените расходи за даночни цели.

Тековниот данок од добивка е очекувана даночна обврска од добивката пред оданочување за годината, применувајќи ја важечката даночна стапка од 10% на денот на Билансот на состојба и корекции на даночната обврска која се однесува на претходни години.

Одложениот данок произлегува од времените разлики помеѓу сметководствената вредност на средствата и обврските за потребите на финансиското известување и вредноста на истите за даночни цели. Одложениот данок се мери со примена на даночните стапки кои се очекува да се применат кога ќе се реализираат времените разлики врз основа на законите кои се усвоени или значајно усвоени на денот на известувањето.

Одложено даночно средство се признава за неискористени даночни загуби, неискористен даночен кредит и одбитни времени разлики до износот за кој е веројатно дека ќе има оданочив приход во иднина наспроти кој средството би се искористило. Одложено даночно средство се проценува на крајот на секој период на известување и се намалува до степенот до кој веќе не е веројатно дека овие даночни приходи ќе се реализираат. Секое вакво намалување треба да се анулира до степенот до кој станува веројатно дека ќе биде расположива доволна оданочива добивка. Непризнаено одложено даночно средство се проценува на крајот на секој период на известување и се признава до степенот до кој е веројатно дека идните даночни приходи на товар на кои може да се искористи тоа средство ќе бидат доволни.

2.15 Обврски по кредити

Обврските по кредити иницијално се признаваат според објективната вредност на примените приливи, намалени за направените трошоци на трансакцијата. Обврските по кредити се евидентирани последователно според нивната амортизирана набавна вредност.

2.16 Капитал, резерви и плаќања за дивиденди

Акционерскиот капитал ја претставува номиналната вредност на емитираните акции. Акционерскиот капитал се состои од 1.800 обични акции и изнесува 110.459 илјади денари. Истиот е целосно уплатен во паричен износ.

2 Сметководствени политики (продолжение)

2.16 Капитал, резерви и плаќања за дивиденди (продолжение)

Резерви

Законските резерви се создадени во текот на периодите по пат на распределба на акумулираните добивки. Според локалната законска регулатива од Друштвото се бара да пресметува и издвојува 5% од добивката за годината за законска резерва се додека нивото на резервата не достигне износ кој е еднаков на една десетина од основната главнина. Со датумот на известување задолжителната резерва на Друштвото е повисока од 1/10 од оснивачкиот капитал на Друштвото .

Останати резерви Друштвото евидентира со издвојување на дел од добивката од минатата година со цел да инвестира во материјални и нематеријални средства во тековната година.

Ова издвојување е согласно законот за данок на добивка при што даночната основа може да се намали за издвоените износ за инвестиции.

Акумулирани добивки

Акумулираните добивки ги вклучуваат задржаните добивки од тековниот и претходните периоди.

Дивиденди

Дивидендите се признаваат во капиталот во периодот во кој што се одобрени од страна на акционерите на Друштвото. Дивидендите за годината што се објавени по датумот на Билансот на состојба, доколку има, се обелоденети во Белешката за Настани по датумот на известување.

2.17 Незвесни средства и обврски

Незвесните обврски се обелоденуваат доколку постои веројатност за одлив на средства кои вклучуваат економски користи. Исто така, незвесни средства не се евидентирани во финансиските извештаи, но се обелоденуваат кога постои веројатност за прилив на економски користи. Износот на незвесна загуба се евидентира како резервирање доколку е веројатно дека идните настани ќе потврдат постоење на обврска на датумот на известување и кога може да се направи разумна проценка на износот на загубата.

2.18 Трансакции со поврзани субјекти

Според регулативата на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување, поврзана страна во однос на одредено правно лице или физичко лице е:

а) поединечен акционер или група акционери кои поседуваат најмалку 10% од акциите со право на глас или поседуваат помал процент, и имаат посредна или непосредна контрола врз одлучувањето во тоа правно лице;

б) било кое друго правно лице во кое првото правно лице, посредно или непосредно, поседува најмалку 10% од акциите со право на глас или поседува помал процент, и има посредна или непосредна контрола врз одлучувањето на тоа правно лице;

2 Сметководствени политики (продолжение)

в) било кое друго правно лице во кое еден акционер, посредно или непосредно, поседува повеќе од 20% од акциите со право на глас и во ист временски период истиот акционер поседува, посредно или непосредно, повеќе од 20% од акциите со право на глас во првото правно лице;

г) физичко лице или правно лице кое има непосредна или посредна контрола, или се контролирани од или се под заедничка контрола на правното лице;

д) член на управен одбор, надзорен одбор или член на друг орган на управување или надзор на правното лице и

ѓ) во врска со лицата наведени погоре, лица кои се во сродство преку брак или посвојување, деца и родители, браќа и сестри, полубраќа и полусестри, баби, дедовци и внуци, на друг начин се крвно поврзани до втор степен, лица кои се во однос родител старател и дете, маќеа или очув и посинок и поќерка и снаа, зет и родители на брачните другари.

2.19 Настани по датумот на известување

Оние настани по датумот на известување кои даваат дополнителни информации за финансиската состојба на Друштвото на датумот на Билансот на состојба (корективни настани) се рефлектирани во финансиските извештаи.

2.20 Нови стандарди и интерпретации кои сеуште не се применети

На 30 јуни 2021 година нема нови стандарди, амандмани на стандарди и интерпретации објавени во Службен весник на Република С. Македонија.

3 Управување со ризици од финансирање

Деловните активности на Друштвото се изложени на различни ризици од финансиски карактер. Активностите на управување со ризиците од финансирање вклучуваат анализа, проценка, прифаќање и управување со ризиците. Друштвото се стреми кон постигнување на соодветна рамнотежа меѓу ризикот и надоместот и минимизација на потенцијалните негативни ефекти врз финансиската успешност на Друштвото.

Политиките на Друштвото за управување со ризици имаат за цел да ги идентификуваат и анализираат овие ризици, да воспостават соодветни лимити и контрола на ризиците, како и да ги следат ризиците и придржувањето кон лимитите преку веродостојни и современи информатички системи. Друштвото редовно врши испитување на политиките и воспоставените системи за управување со ризикот согласно со пазарните промени, промените во продуктите и најдобрата пракса.

Управувањето со ризици го врши Раководството на Друштвото во согласност со политиките одобрени од страна на Надзорниот Одбор. Раководството ги идентификува и проценува ризиците од финансирање во тесна соработка со деловните единици на Друштвото. Надзорниот Одбор обезбедува писмени политики и процедури кои го опфаќаат целокупното управување со ризици, како и специфичните подрачја, како што се ризикот од курсни разлики и ризикот од каматни стапки.

3.1 Кредитен ризик

Друштвото презема изложеност кон кредитен ризик, кој што претставува ризик од финансиска загуба која произлегува од неможноста должникот да ги исполни условите од договорот со Друштвото или да не постапи според договореното.

Друштвото нема побарувања за период подолг од 1 година.

3.2 Концентрација на ризици кај финансиски средства по географски сектори

Изложеноста на Друштвото на ризици според евидентираниите износи, категоризирани по географски региони на 30 јуни 2021 година и 31 декември 2020 година е како што следи:

<i>Изложеност по географски региони</i>	Република С. Македонија	Членки на ЕУ	Други европски земји	Други земји	Вкупно
Парични средства и парични еквиваленти	781.293	-	-	-	781.293
Дадени кредити, депозити и кауции	59.634.131	-	-	-	59.634.131
Хартии од вредност кои се чуваат за тргување	92.739.662	-	-	-	92.739.662
Хартии од вредност кои се чуваат до доспевање	483.857.165	-	-	-	483.857.165
Останати побарувања	16.785.646	-	-	-	16.785.646
Вкупно на 30 јуни 2021 година	653.797.897	-	-	-	653.797.897
Вкупно на 31 декември 2020 година	665.166.618	-	-	-	665.166.618

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје

Белешки кон финансиските извештаи за периодот што завршува на 30 јуни 2021 година

3 Управување со ризици од финансирање (продолжение)

3.3 Пазарни ризици

Друштвото е изложено на пазарни ризици. Пазарните ризици произлегуваат од отворената позиција на Друштвото на ефектот од флукуацијата на пазарните каматни стапки, како и од ефектот од флукуацијата на курсевите на странските валути. Раководството на Друштвото утврдува прифатливи лимити на ризик, кои се базираат на нивно секојдневно следење.

Друштвото е изложено на ефектите од флукуацијата на нивоата на пазарните каматни стапки врз нејзината финансиска состојба и парични текови.

Табелата подолу ја сумаризира изложеноста на Друштвото на каматните ризици. Позицијата на Друштвото во однос на чувствителноста на промени во каматните стапки заснована на моментот на повторно утврдување на каматната стапка на 30 јуни 2021 година и 31 декември 2020 година е прикажана во табелата подолу. Таа ги вклучува финансиските инструменти на Друштвото по нивната сегашна вредност, категоризирани според пораниот период помеѓу датумот на преоценка или датумот на доспевање.

Каматен ризик

<i>Каматен ризик</i>	Помалку од еден месец	Од 1 до 3 месеци	Од 3 до 12 месеци	Од 1 до 5 години	Над 5 години	Без камата	Фиксна	Вкупно
Средства								
Парични средства	773.581	-	-	-	-	7.712	-	781.293
Пласмани во банки	-	-	-	-	-	-	59.634.131	59.634.131
ХВ за тргување	-	-	-	-	-	-	92.739.662	92.739.662
ХВ кои се чуваат до доспевање	-	-	-	-	-	-	483.857.165	483.857.165
Останати побарувања	-	-	-	-	-	16.785.646	-	16.785.646
Вкупни средства	773.581	-	-	-	-	16.793.358	636.230.958	653.797.897
Обврски								
Останати финансиски обврски	9.350.714	-	-	-	-	-	-	9.350.714
Вкупни финансиски обврски	9.350.714	-	-	-	-	-	-	9.350.714
Нето каматен ризик на 30 јуни 2021	(8.577.133)	-	-	-	-	16.793.358	636.230.958	644.447.183
<i>31 декември 2020 година</i>								
Вкупни средства	59.736.746	-	-	-	-	17.014.549	588.415.323	665.166.618
Вкупни финансиски обврски	50.196.476	-	-	-	-	-	-	50.196.476
Нето каматен ризик на 31 декември 2020	9.540.270	-	-	-	-	17.014.549	588.415.323	614.970.142

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје

Белешки кон финансиските извештаи за периодот што завршува на 30 јуни 2021 година

Табелата подолу ја прикажува ефективната каматна стапка за монетарните финансиски инструменти на 30 јуни 2021 и 31 декември 2020 година (во %):

	30 јуни 2021			31 декември 2020		
	ЕУР	УСД	МКД	ЕУР	УСД	МКД
Средства						
Пари и парични еквиваленти	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Дадени кредити, депозити и кауции	-	-	1,13%	-	-	1,76%
Хартии од вредност кои се чуваат за тргување	2,72%	-	-	2,81%	-	-
Хартии од вредност кои се чуваат до доспевање	3,39%	-	-	3,38%	-	-
Обврски						
Долгорочни обврски спрема поврзани субјекти	-	-	-	-	-	-
Тековни обврски	-	-	-	-	-	-

Анализата на сензитивноста е одредена врз основа на изложеноста на Друштвото на промена на каматните стапки на финансиските инструменти на датумот на известување. Со состојба на 30 јуни 2021 година, доколку цената на хартиите од вредност кои котираат на секундарниот пазар на капитал се зголемат / намалат за 10%, а останатите променливи се константни, добивката пред оданочување на Друштвото за крај на извештајниот период година ќе биде намалена/зголемена за приближно 9,16 милиони денари.

Валутен ризик

Друштвото е изложено на ризик во однос на ефектите од движењата на нивото на девизни курсеви кои се одразуваат врз финансиската позиција и готовинскиот тек. Следните табели ја сумираат нето девизната позиција на монетарните средства и обврски на Друштвото на 30 јуни 2021 и 31 декември 2020 година во МКД.

Валутен ризик	во ЕУР	во УСД	Други валути	во МКД	Вкупно
Средства					
Парични средства	7.712	-	-	773.581	781.293
Пласмани во банки	-	-	-	59.634.131	59.634.131
ХВ за тргување	92.739.662	-	-	-	92.739.662
ХВ кои се чуваат до доспевање	483.857.165	-	-	-	483.857.165
Останати побарувања	-	-	-	16.785.646	16.785.646
Вкупни средства	576.604.539	-	-	77.193.358	653.797.897
Обврски					
Останати финансиски обврски	137.765	-	-	9.212.949	9.350.714
Вкупни финансиски обврски	137.765	-	-	9.212.949	9.350.714
Нето девизна позиција на 30 јуни 2021	576.466.774	-	-	67.980.409	644.447.183
31 декември 2020 година					
Вкупно средства	556.016.925	-	-	109.149.693	665.166.618
Вкупно финансиски обврски	137.763	-	-	50.058.713	50.196.476
Нето девизна позиција на 31 декември 2020	555.879.162	-	-	59.090.980	614.970.142

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје

Белешки кон финансиските извештаи за периодот што завршува на 30 јуни 2021 година

3.4 Ризик од ликвидност

Управувањето со ликвидносниот ризик подразбира управување со активата и пасивата на начин што овозможува навремено и редовно плаќање на обврските, во нормални или во вонредни услови за работење на Друштвото. Друштвото е изложено на дневни повлекувања на средства од своите расположливи готовински ресурси на тековните сметки, доспеаните депозити, по основ на одобрени кредити, како и останати повлекувања.

Следните табели ги анализираат средствата и обврските на Друштвото, групирани според нивната доспеаност врз основа на преостанатиот период од датумот на известување до договорниот датум на доспевање.

<i>Ризик од ликвидност</i>	Помалку од 1 месец	Од 1 до 3 месеци	Од 3 до 12 месеци	Од 1 до 5 години	Над 5 години	Вкупно
Средства						
Парични средства	781.293	-	-	-	-	781.293
Пласмани во банки		6.332.816	53.301.315	-	-	59.634.131
ХВ за тргување	92.739.662	-	-	-	-	92.739.662
ХВ кои се чуваат до доспевање	342.143	2.998.247	12.608.404	90.871.355	377.037.016	483.857.165
Останати побарувања	16.785.646	-	-	-	-	16.785.646
Вкупни средства	110.306.601	9.331.063	65.909.719	90.871.355	377.037.016	653.797.897
Обврски						
Останати финансиски обврски	9.350.714	-	-	-	-	9.350.714
Вкупни финансиски обврски	9.350.714	-	-	-	-	9.350.714
Нето ликвидна разлика на 30 јуни 2021 година	100.955.887	9.331.063	65.909.719	90.871.355	377.037.016	644.447.183
<i>31 декември 2020 година</i>						
Вкупно средства	178.189.855	1.158.718	42.240.819	67.964.523	375.612.704	665.166.618
Вкупно финансиски обврски	50.196.476	-	-	-	-	50.196.476
Нето ликвидна разлика на 31 декември 2020	127.993.379	1.158.718	42.240.819	67.964.523	375.612.704	614.970.142

3.5 Проценка на објективната вредност

Објективна вредност претставува вредност за која едно средство може да биде заменето или некоја обврска подмирена под нормални комерцијални услови. Објективната вредност се одредува врз основа на претпоставка на раководството, зависно од видот на средството или обврската.

3.5.1 Финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност

Во следната табела се прикажани финансиските средства измерени според објективната вредност во Извештајот за финансиската состојба во согласност со хиерархијата на објективната вредност. Оваа хиерархија ги групира финансиските средства и обврски во три нивоа кои се базираат на значајноста на влезните податоци користени при мерењето на објективната вредност на финансиските средства. Хиерархијата според објективната вредност е одредена како што следи:

- Ниво 1: котирани цени (некорегирани) на активните пазари за идентични средства или обврски;

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје

Белешки кон финансиските извештаи за периодот што завршува на 30 јуни 2021 година

- Ниво 2: останати влезни податоци, покрај котираниите цени, вклучени во Ниво 1 кои се достапни за набљудување за средството или обврската, или директно (т.е. како цени) или индиректно (т.е. изведени од цени); и
- Ниво 3: влезни податоци за средството или обврската кои не се базираат на податоци достапни за набљудување од пазарот.

Финансиските средства кои се евидентирани по објективна вредност во Извештајот за финансиската состојба се групирани според нивото на хиерархија на објективната вредност на 30 јуни 2021 и 31 декември 2020 година се како што следи:

30.06.2021	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
Средства				
Хартии од вредност кои се чуваат за тргување	19.890.341	72.849.321	-	92.739.662
31.12.2020	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
Средства				
Хартии од вредност кои се чуваат за тргување	25.247.677	74.583.273	-	99.830.950

3.5.2 Финансиски инструменти кои не се евидентирани по објективната вредност

Сметководствената вредност и објективната вредност на оние финансиски средства и обврски кои во Извештајот за финансиската состојба не се евидентирани според објективна вредност се прикажани во табелата подолу:

	31 декември 2020		30 јуни 2021	
	Сметководствена	Објективна	Сметководствена	Објективна
Средства				
Парични средства	59.737.732	59.737.732	781.293	781.293
Пласмани во банки	32.398.830	32.398.830	59.634.131	59.634.131
ХВ кои се чуваат до доспевање	456.185.543	524.278.516	483.857.165	544.542.494
Останати побарувања	17.013.563	17.013.563	16.785.646	16.785.646
Вкупни средства	565.335.668	633.428.641	561.058.235	621.743.564
Обврски				
Нетековни обврски	-	-	-	-
Останати тековни (финансиски) обврски	50.196.476	50.196.476	9.350.714	9.350.714
Вкупни тековни финансиски обврски	50.196.476	50.196.476	9.350.714	9.350.714

Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се евидентираат по амортизирана набавна вредност намалена за резервирање поради обезвреднување. Нивната објективна вредност соодветствува на сметководствената вредност, бидејќи се краткорочни.

Хартии од вредност кои се чуваат до доспевање

Објективната вредност на финансиски средства со кои не се тргува на активни пазари, се одредува според претпоставки базирани на пазарните услови кои постојат на датумот на Извештајот за финансиската состојба.

Останати финансиски средства

Објективната вредност на монетарните средства што вклучуваат пари и парични еквиваленти се смета дека е приближна на нивната сметководствена вредност поради тоа што се со доспеаност помала од 3 месеци. Процентата објективна вредност на депозитите по видување, вклучувајќи ги и некаматонските депозити претставува износ кој треба да се исплати по видување. Објективната вредност на орочените депозити со фиксни каматни стапки е нивната сметководствена вредност на денот на известување.

3.6 Управување со капиталот

При управување на својот капитал, Друштвото се придржува кон следните цели:

- Придржување кон условите во врска со капиталот поставени од страна на регулаторот,
- Заштита на способноста на Друштвото да продолжи со своето деловно работење во континуитет и
- Одржување на цврста капитална база за поддршка на развојот на своите деловни активности.

Друштвото е должно да ја следи структурата на својот капитал.

Усогласеност со законската регулатива

Согласно со тековната законска регулатива, односно со член 20 од Законот за доброволно капитално финансирано пензиско осигурување, доколку дојде до зголемување на главнината на Друштвото (поради зголемување на средствата на задолжителниот и доброволниот фонд), Друштвото е должно во секое време да го одржува зголемениот износ на главнината. Оваа усогласеност со Законот Друштвото ја проверува на дневна основа.

На 30 јуни 2021 и 31 декември 2020 година состојбата е како што следи:

ОПИС	31.12.2020	30.06.2021
Главнина	656.471.715	689.077.635
Основна главнина	110.459.024	110.459.024
Минимум износ на главнина	542.907.200	604.611.000
Сооднос на главнина и основна главнина	594%	624%
Сооднос на главнина и минимум износ на главнина	121%	114%

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје**Белешки кон финансиските извештаи
за периодот што завршува на 30 јуни 2021 година****4 Приходи и расходи од управување со фондовите***Приходи и расходи од управување со Задолжителниот фонд*

Опис	01.01.2020- 30.06.2020	01.01.2021- 30.06.2021
<i>Приходи од управување со фондот</i>		
1. Приходи од надоместок од придонеси	45.501.838	45.653.805
2. Приходи од надоместок за управување	72.184.087	86.643.396
3. Приходи од надоместок за премин	1.860,00	925
Приходи од управување со фондот (1)	117.687.785	132.298.126
<i>Расходи од управување со фондот</i>		
1. Расходи за МАПАС (% од уплатени придонеси)	18.173.684	18.249.415
2. Расходи за чуварот на имот	7.198.598	8.120.699
3. Расходи за Фондот на ФПИОСМ (% од уплатени придонеси)	2.274.595	2.282.256
4. Трошоци за трансакции	-	-
5. Трошоци за маркетинг	938.583	1.898.121
6. Трошоци за агенти	460.387	560.489
7. Останати трошоци за управување со фондот	566.674	566.425
Расходи од управување со фондот (2)	29.612.521	31.677.405
Добивка или загуба од управувањето со фондот (1-2)	88.075.264	100.620.721

Приходи и расходи од управување со Доброволниот фонд

Опис	01.01.2020- 30.06.2020	01.01.2021- 30.06.2021
<i>Приходи од управување со фондот</i>		
1. Приходи од надоместок од придонеси	1.790.194	2.217.747
2. Приходи од надоместок за управување	4.496.598	5.506.323
Приходи од управување со фондот (1)	6.286.792	7.724.070
<i>Расходи од управување со фондот</i>		
1. Расходи за МАПАС (% од уплатени придонеси)	519.386	646.258
2. Расходи за чуварот на имот	298.935	364.313
3. Расходи за Фондот на ФПИОСМ (% од уплатени придонеси)	-	-
4. Трошоци за трансакции	-	-
5. Трошоци за маркетинг	186.898	232.440
6. Трошоци за агенти	221.802	734.305
7. Останати трошоци за управување со фондот	31.832	239.081
Расходи од управување со фондот (2)	1.258.853	2.216.397
Добивка или загуба од управувањето со фондот (1-2)	5.027.939	5.507.673

5 Останати приходи на Друштвото

Опис	01.01.2020- 30.06.2020	01.01.2021- 30.06.2021
Останати приходи	45.325	240.643
Вкупно	45.325	240.643

6 Трошоци за сировини и други материјали

Опис	01.01.2020- 30.06.2020	01.01.2021- 30.06.2021
Потрошен канцелариски материјал и материјал за тековно одржување	163.901	147.014
Потрошена енергија	236.187	247.594
Вкупно	400.088	394.608

7 Трошоци за услуги

Опис	01.01.2020- 30.06.2020	01.01.2021- 30.06.2021
Трошоци за такси	4.153	5.466
Трошоци за пошта, телефон, интернет, Блумберг и сл.	1.294.635	1.220.127
Услуги за одржување	1.339.087	1.409.908
Трошоци за наем	211.659	179.322
Останати услуги	231.073	229.661
Вкупно	3.080.607	3.044.484

8 Плати, надомести и останати трошоци за вработените

Опис	01.01.2020- 30.06.2020	01.01.2021- 30.06.2021
Бруто плати	17.635.818	16.429.915
Регрес за годишен одмор	848.640	777.784
Премии за доброволно осигурување на вработените	929.105	863.869
Трошоци за службени патувања	48.104	62.553
Трошоци за стручно образование	43.188	244.754
Останати трошоци за вработените	4.300	33.090
Вкупно	19.509.155	18.411.965

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје

Белешки кон финансиските извештаи за периодот што завршува на 30 јуни 2021 година

9 Останати трошоци од работењето

Опис	01.01.2020- 30.06.2020	01.01.2021- 30.06.2021
Правни, нотарски, ревизорски, актуарски услуги и услуги за превод	162.718	162.300
Надомести за членови на Надзорен одбор	1.064.142	1.125.042
Репрезентација	141.523	140.971
Спонзорства и донации	1.309.606	156.940
Надомести за надворешни соработници	368.189	215.327
Даноци и членарини	30.634	63.627
Банкарски надомести	103.024	108.692
Премии за осигурување	34.935	42.441
Трошоци за претплата на стручна литература и други весници	181.970	203.449
Трошоци за лиценци	147.758	128.285
Други нематеријални трошоци	49.859	76.285
Вкупно	3.594.358	2.423.359

10 Финансиски приходи и расходи

Опис	01.01.2020- 30.06.2020	01.01.2021- 30.06.2021
Приходи од камати на депозити	441.511	443.516
Приходи од камати на хартии од вредност	8.105.357	8.916.007
Приходи од дисконт на хартии од вредност	133.569	60.210
Нереализирани добивки од хартии од вредност	1.883.987	1.759.218
Нереализирани загуби од хартии од вредност	(1.238.590)	(1.798.537)
Реализирани добивки од хартии од вредност	133.764	89.374
Приходи по основ на позитивни курсни разлики	3.100.538	3.938.254
Расходи по основ на негативни курсни разлики	(1.783.531)	(3.932.527)
Расходи од камати	(531)	(995)
Вкупно	10.776.074	9.474.520

11 Данок на добивка

Заклучно со 30 јуни 2021 година прикажани се месечните аконтации за данок од добивка, односно со 31 декември 2020 година пресметката на данокот на добивка е како што следи:

	30.06.2021
Аконтација за данок од добивка	7.784.622

	31.12.2020
Добивка пред оданочување	155.516.640
Непризнаени расходи за даночни цели	2.246.111
Намалување на даночна основа за износ на реинвестирана добивка	(238.227)
Даночна основа	157.762.752
Пресметан данок на добивка 10%	15.752.453
Ефективна даночна стапка	10,13%

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје

**Белешки кон финансиските извештаи
за периодот што завршува на 30 јуни 2021 година**

12 Нематеријални средства

ОПИС	Софтвер	Лиценци	Нематеријални средства во подготовка	Вкупно
Набавна вредност на 01.01. 2021	17.472.478	900.000	94.135	18.466.613
Набавки во текот на годината	-	-	35.117	35.117
Активирање на нематеријални средства	94.135	-	(94.135)	-
Состојба на 30.06.2021	17.566.613	900.000	35.117	18.501.730
Акумулирана амортизација на 01.01.2021	16.512.625	900.000	-	17.412.625
Амортизација за годината	214.878	-	-	214.878
Состојба на амортизација на 30.06.2021	16.727.503	900.000	-	17.627.503
Нето евидентирана вредност на 30.06.2021	839.110		35.117	874.227
Нето евидентирана вредност 31.12.2020	959.853	-	94.135	1.053.988

13 Недвижности, постројки и опрема

ОПИС	Објекти	Мебел, компјутери, возила и друга опрема	Материјални средства во подготовка	Вкупно
Набавна вредност на 01.01. 2021	39.971.045	22.042.491	-	62.013.536
Набавки во текот на годината	-	157.487	2.896.950	3.054.437
Пренос од средства во подготовка	-	-	-	-
Отуѓување и расходување	-	(50.177)	-	(50.177)
Состојба на 30.06.2021	39.971.045	22.149.801	2.896.950	65.017.796
Акумулирана амортизација на 01.01.2021	1.748.335	15.542.854	-	17.291.189
Амортизација за годината	499.638	1.264.083	-	1.763.721
Отуѓување и расходување	-	(40.317)	-	(40.317)
Состојба на амортизација на 30.06.2021	2.247.973	16.766.620	-	19.014.593
Нето евидентирана вредност на 30.06.2021	37.723.072	5.383.181	2.896.950	46.003.203
Нето евидентирана вредност 31.12.2020	38.222.710	6.499.637	-	44.722.347

Со состојба на 30 јуни 2021г. на објектот во сопственост на Друштвото нема заложно право-хипотека. Деловниот објект на 30.06.2021 година е средство со вредност од 37.723 илјади денари.

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје**Белешки кон финансиските извештаи
за периодот што завршува на 30 јуни 2021 година****14 Финансиски инструменти по категории**

Евидентираните вредности на финансиските средства и обврски на Друштвото признаени на датумот на Извештајот за финансиската состојба за објавените периоди можат исто така да бидат категоризирани на следниов начин:

	По објективна вредност преку добивки и загуби	Кредити и побарувања	До доспевање	Вкупно
Средства според Биланс на состојба				
Парични средства	-	781.293	-	781.293
Дадени кредити, депозити и кауции	-	59.634.131	-	59.634.131
Хартии од вредност за тргување	92.739.662	-	-	92.739.662
Хартии од вредност чуваат до доспевање	-	-	483.857.165	483.857.165
Останати краткорочни побарувања	-	16.785.646	-	16.785.646
Вкупни средства на 30.06.2021	92.739.662	77.201.070	483.857.165	653.797.897
			Останати финансиски обврски	Вкупно
Обврски според Биланс на состојба				
Тековни финансиски обврски			9.350.714	9.350.714
Вкупни финансиски обврски на 30.06.2021			9.350.714	9.350.714
	По објективна вредност преку добивки и загуби	Кредити и побарувања	До доспевање	Вкупно
31 декември 2020 година				
Средства според Биланс на состојба				
Парични средства	-	59.737.732	-	59.737.732
Дадени кредити, депозити и кауции	-	32.398.830	-	32.398.830
Хартии од вредност за тргување	99.830.950	-	-	99.830.950
Хартии од вредност чуваат до доспевање	-	-	456.185.543	456.185.543
Останати краткорочни побарувања	-	17.013.563	-	17.013.563
Вкупни средства на 31.12. 2020	99.830.950	109.150.125	456.185.543	665.166.618
			Останати финансиски обврски	Вкупно
Обврски според Биланс на состојба				
Тековни финансиски обврски			50.196.476	50.196.476
Вкупни финансиски обврски на 31.12.2020			50.196.476	50.196.476

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје

Белешки кон финансиските извештаи за периодот што завршува на 30 јуни 2021 година

15 Хартии од вредност кои се чуваат до доспевање

Опис	31.12.2020	30.06.2021
Државни обврзници	443.577.226	467.908.371
Краткорочен дел од обврзници (до 1 год.)	12.608.317	15.948.794
Тотал обврзници во доспевање	456.185.543	483.857.165

Државните обврзници во износ од 27.504 илјади денари (2020 година: 31.199 илјади денари) се обврзници за денационализација и 456.353 илјади денари (2020 година: 424.987 илјади денари) се континуирани обврзници издадени од Министерството за финансии на Република С. Македонија. Обврзниците за денационализација имаат еднакви годишни рати кои доспеваат на 31 мај секоја година до 31 мај 2030 година и се со годишна каматна стапка од 2,00%. Континуираните обврзници доспеваат во период од 2024 до 2050 година и се со годишна каматна стапка од 2,2% до 5,0%.

16 Дадени кредити, депозити и кауции

На 30 јуни 2021

Депозити што доспеваат до 1 година

СТОПАНСКА БАНКА АД СКОПЈЕ	16.07.2018 - 16.07.2021	6.332.816	3,10%	фиксна камата
ХАЛК БАНКА АД СКОПЈЕ	29.12.2020-29.12.2022	53.301.315	0,90%	фиксна камата
Вкупно		59.634.131		

На 31 декември 2020

Депозити што доспеваат до 1 година

ОХРИДСКА БАНКА АД СКОПЈЕ	13.06.2018 - 13.06.2021	6.160.065	3,20%	фиксна камата
СТОПАНСКА БАНКА АД СКОПЈЕ	16.07.2018 - 16.07.2021	6.238.274	3,10%	фиксна камата
ХАЛК БАНКА АД СКОПЈЕ	29.12.2020-29.12.2022	20.000.492	0,90%	фиксна камата
Вкупно		32.398.830		

Друштвото има потпишано договор за флексибилен депозит со Халк Банка АД Скопје со оригинален рок на доспевање од 2 години и каматна стапка од 0,9%. Договорот дозволува делумно повлекување на орочениот депозит пред истек на рокот за орочување без казнена камата се додека Друштвото одржува минимално салдо од 5.000 илјади денари. Доколку условот за одржување минимално салдо не се исполни, на износот на минималното салдо се пресметува камата по видување. Договорот исто така дозволува дополнителни уплати до достигнување на вкупен износ од 60.000 илјади денари.

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје

Белешки кон финансиските извештаи за периодот што завршува на 30 јуни 2021 година

17 Хартии од вредност кои се чуваат за тргување

Опис	31.12.2020	30.06.2021
Обврзници за денационализација	31.183.934	23.494.069
Континуирани обврзници	68.647.016	69.245.593
Вкупно	99.830.950	92.739.662

Сите хартии од вредност се издадени од Министерството за финансии на Република С. Македонија. Обврзниците за денационализација се со каматна стапка од 2% годишно и достасуваат во годишни рати до 2028 година. Континуираните обврзници се со каматна стапка од 2,20% до 3,8 %. Каматата се исплатува во годишни рати, а главницата доспева во период од 2025 до 2035 година.

18 Останати побарувања

Опис	31.12.2020	30.06.2021
Побарувања за надомест од уплатени придонеси во Задолжителен фонд	1.667.455	154.884
Побарувања за аванси и останати побарувања	70.865	94.213
Вкупно	1.738.320	249.097

19 Однапред платени трошоци и пресметани приходи

Опис	31.12.2020	30.06.2021
Однапред платени трошоци	409.365	312.017
Трошоци што се разграничуваат на повеќе години	269.608	270.520
Пресметани, а нефактурирани приходи од влезна провизија и провизија за управување на пензиските фондови	14.596.270	15.949.675
Вкупно	15.275.243	16.532.212

Однапред платените трошоци и трошоците што се разграничуваат на повеќе периоди претставуваат трошоци за маркетинг кампања, претплати за весници, списанија, лиценци за софтвер, Блумберг и слично.

20 Акционерски капитал

Со состојба на 30 јуни 2021 година и 31 декември 2020 година, акционерскиот капитал (основна главнина) на Друштвото изнесува 110.459 илјади денари односно 1.800.000 евра кои се целосно уплатени.

Акционер	Број на акции	Вредност по акција во ЕУР	Вредност во ЕУР	Учество во %
Прва Груп плц., Љубљана	918	1.000	918.000	51%
Комерцијална Банка АД, Скопје	882	1.000	882.000	49%
Вкупно	1.800		1.800.000	100%

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје

Белешки кон финансиските извештаи за периодот што завршува на 30 јуни 2021 година

Објавена дивиденда за период на известување со 30.06.2021 година

Објавената дивиденда со износ 49.200 илјади денари е објавена и е исплатена. Исплатата се изврши во јуни 2021 година.

Објавена и платена дивиденда за годината што завршува на 31 декември 2020 година

Конечна дивиденда од МКД 37.583 денари по акција:

Објавени и целосно платени: 67.650 илјади денари

21 Останати обврски спрема вработените

Резервирања за користи за вработените

Резервирањата за користи од вработените се состојат од резервирања за отпремнини и јубилејни награди.

Обврски за дефинирани користи

Во илјади денари	31.12.2020	30.06.2021
Сегашна вредност на обврската за отпремнини	267.557	267.557
	<u>267.557</u>	<u>267.557</u>

Во согласност со националното законодавство во моментот на заминување во пензија Друштвото плаќа отпремнина при пензионирање на своите вработени.

Останати користи за вработените

Во илјади денари	31.12.2020	30.06.2021
Сегашна вредност на обврската за јубилејни награди	564.888	564.888
	<u>564.888</u>	<u>564.888</u>

22 Пресметано, а одложено плаќање на трошоците

Со 30 јуни 2021 година пресметани а одложени плаќања на трошоци со износ од 183 илјади денари се однесуваат воглавно на пресметани агентски трошоци за задолжителниот и доброволниот пензиски фонд во првиот квартал (2020: 8.027 илјади денари)

23 Потенцијални обврски

На 30 јуни 2021 година против Друштвото не се води ниту еден судски спор (2020: нема).

На 30 јуни 2021 година Друштвото нема преземени капитални обврски (2020: нема).

КБ Прво пензиско друштво АД Скопје

Белешки кон финансиските извештаи
за периодот што завршува на 30 јуни 2021 година

24 Трансакции со поврзани субјекти

Салдата и обемот на трансакциите со поврзаните субјекти 30 јуни 2021 година и 31 декември 2020 година се како што следи:

Трошоци од поврзани субјекти	01.01.2020-30.06.2020	01.01.2021-30.06.2021
<i>Комерцијална банка АД Скопје</i>		
Камати од деловни картички	-	418
Наем на сеф	5.546	-
Негативни курсни разлики	23.162	11.871
Банкарска провизија	103.024	108.692
Вкупни трошоци од Комерцијална банка	131.732	120.981
Вкупни трошоци од Прва Груп плц. Љубљана	-	-
Вкупни трошоци од поврзани субјекти	131.732	120.981
Приходи од поврзани субјекти	01.01.2020-30.06.2020	01.01.2021-30.06.2021
<i>Комерцијална банка АД Скопје и Прва Груп плц. Љубљана</i>		
Приходи од позитивни курсни разлики	-	-
Вкупни приходи од поврзани субјекти	-	-
Средства кај поврзани субјекти	31.12.2020	30.06.2021
<i>Комерцијална банка АД Скопје</i>		
Средства на денарски трансакциски сметки	59.736.746	756.611
Средства на девизни трансакциски сметки	-	-
Вкупно средства кај поврзани субјекти	59.736.746	756.611
Обврски кон поврзани субјекти	31.12.2020	30.06.2021
<i>Комерцијална банка АД Скопје</i>		
Обврски за бизнис картички	874	31.674
Вкупни обврски кон Комерцијална банка	874	31.674
<i>Прва Груп плц. Љубљана</i>		
Вкупни обврски кон Прва Груп плц. Љубљана		-
Вкупни обврски кон поврзани субјекти	874	31.674
Побарувања кон поврзани субјекти	-	-
Исплатена дивиденда кон поврзани субјекти	01.01.2020-30.06.2020	01.01.2021-30.06.2021
<i>Комерцијална банка АД Скопје</i>	33.148.500	24.108.000
<i>Прва Груп плц. Љубљана-брuto износ</i>	34.501.500	25.092.000
Вкупно исплатена брuto дивиденда	67.650.000	49.200.000
Опис	01.01.2020-30.06.2020	01.01.2021-30.06.2021
Трошоци за клучен персонал	5.304.064	5.367.463

Во трошоци за клучен персонал е вклучен бруто трошокот за плати и бонус за членови на Управен одбор и бруто надоместокот за членови на Надзорен одбор.

25 Настани по датумот на известување

Не постојат материјално значајни настани што се случиле после датумот на известување, а кои би кои би требало да се обелоденат во овие финансиски извештаи.